

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200573
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8219200573.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne: M. I., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. A. XXX/XX, XXX XX K., právne zastúpenej advokátmi: JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník; Mgr. Ondrej Barna, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov; JUDr. Ing. Adrián Cupák, so sídlom Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník; Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník a JUDr. Daniel Tarbaj, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: N. C. A., A., O. X, XXX XX K., T.: XX XXX XXX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 300,- Eur, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 8Csp/13/2019-134 z 20.05.2021 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutom I. vyhovujúcom výroku.

II. Mení rozsudok v napadnutom III. výroku o trovách konania tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“) vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom primeraného finančného zadostučinenia sumu 200,-Eur; vo výroku II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku III. o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradou v rozsahu 33,34% zaviazal žalovaného.

2. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007Z.z., § 290 CSP a § 54 ods. 1 Obč. zák.; výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 a § 262 CSP.

3. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že Okresný súd Bardejov vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C 220/2014 o žalobe žalobcu N. C. A., s.r.o. (v tomto konaní v postavení žalovaného, pozn.) proti žalovanej M. Y., nar. XX.XX.XXXX a spol. (v tomto konaní v postavení žalobkyne, pozn.) o zaplatenie 2 803,- Eur s príslušenstvom, svojím rozsudkom č. k. 2 C 220/2014-126 z 21.04.2017 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanej a spol. priznal 100 % nárok na náhradu trov konania. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil jednako tým, že (i) v konaní nebolo preukázané žeby došlo k platnému postúpenou tzv. „bankovej pohľadávky“ uplatňovanej žalobcom voči žalovanej a spol., ktorá „banková

pohľadávka“ vznikla z úverovej zmluvy uzavretej 24.11.2006 medzi A. A. ako veriteľom (postupca) a žalovanou a spol., na základe ktorej veriteľ (postupca) poskytol žalovanej a spol. spotrebiteľský úver v sume 100 000,- Sk (3 319,39 Eur) a ktorú pohľadávku následne veriteľ (postupca) postúpil žalobcovi (postupník), pretože podľa okresného súdu nebolo preukázané, žeby veriteľ (postupca) pred postúpením tejto pohľadávky žalobcovi (postupník) realizoval voči žalovanej a spol. výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a jednako tým, že (ii) veriteľ (postupca) postúpil žalobcovi (postupníkovi), ktorý je nebankovým subjektom nezosplatnenú pohľadávku, pričom „bankové pohľadávky“ môže spravovať len banka. Z oboch uvedených dôvodov, podľa okresného súdu žalobcovi nesvedčala v spore aktívna vecná legitímácia na uplatňovanie si žalovanej pohľadávky voči žalovanej a spol. a preto jeho žalobu zamietol. Rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 220/2014-126 z 21.04.2017 bol v celom rozsahu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 41/2018 z 21.06.2018.

4. V danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala priznania jej nároku voči žalovanému, na primerané finančné zadosťučinenie, ako satisfakcie (zadosťučinenia) za to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola v minulosti v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 2C/220/2014 (ďalej tiež aj len „pôvodné konanie“) úspešnou voči žalovanému ako dodávateľovi, keďže žaloba dodávateľa voči nej bola zamietnutá.

5. Vo vzťahu k § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa uviedol, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktoré nestanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku, avšak k uplatneniu tohto práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť automaticky a kedykoľvek. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v cit. poslednej vete § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne na to, aby žalobcovi (spotrebiteľovi) mohlo byť priznané právo na primerané finančné zadosťučinenie. Z označeného zákonného ustanovenia tak možno vyvodíť, že týmito podmienkami sú: (i) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa a (ii) domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý za porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti spotrebiteľa zodpovedá.

6. Pokiaľ ide o prvý z predpokladov na uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, ktorý spočíva v úspešnom uplatnení si ochrany práv spotrebiteľom na súde, tak v tomto kontexte podotkol, že v zmysle ustálenej súdnej judikatúry, k takémuto úspešnému dovolaniu sa ochrany spotrebiteľských práv môže dôjsť nie len v súdnom konaní na základe žaloby podanej spotrebiteľom voči dodávateľovi, ale aj na základe žaloby o zapltenie sumy podanej zo strany dodávateľa (veriteľa) voči spotrebiteľovi (dlžníkovi). Inými slovami povedané, k naplneniu tejto zákonnej podmienky dochádza nie len v tých prípadoch, kedy si spotrebiteľ v pôvodnom konaní v postavení žalobcu uplatní porušenie práva alebo povinnosti proti dodávateľovi, ale aj vtedy, keď spotrebiteľ v pôvodnom konaní v postavení žalovaného tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V tejto spojitosti pukával aj na to, že právo na primerané finančné zadosťučinenie nevzniká už len podaním žaloby, resp. obranou spotrebiteľa proti voči nemu smerujúcej žalobe v pôvodnom konaní, ale až momentom kedy dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, čo vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného v pôvodnom konaní, takže až týmto momentom dôjde k naplneniu prvého predpokladu na úspešné domáhanie sa práva na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Pričom v tejto spojitosti je nutné mať tiež na zreteli, že zákon o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená (reálne spôsobená) nejaká ujma, ale postačuje ak porušenie práv alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené predpismi na ochranu spotrebiteľa, bolo spôsobilé takúto ujmu spotrebiteľovi privodiť. Uvedený výklad pojmu „úspešné uplatnenie práva zo strany spotrebiteľa“, je verifikovateľný aj skrze interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo/45/2012 z 24.06.2013, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa, t.j. ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

7. V kontexte uvedeného tak možno mať podľa okresného súdu za to, že v predmetnom prípade právoplatným skončením pôvodného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 220/2014, ktoré právoplatne skončilo v prospech spotrebiteľky (žalobkyne), bol naplnený prvý, avšak iba formálny zákonný predpoklad „úspešného“ uplatnenia ochrany porušenia jej práva alebo povinnosti, umožňujúci v tomto pôvodnom konaní úspešnej žalobkyne (spotrebiteľke) požadovať od žalovaného, v tomto

konaní, primerané finančné zadosťučinenie. Z hľadiska materiálnoprávneho významu cit. poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, bolo nutné vysporiadať sa v konkrétnostiach veci s námietkou žalovaného, podľa ktorého v tomto spore žalobkyňa nesvedčí nárok na primerané finančné zadosťučinenie, pretože ani žalobkyňa neuviedla a ani z pôvodného rozhodnutia vo veci sp. zn. 2 C 220/2014 nie je zrejmé, k porušeniu akých spotrebiteľských práv a povinností žalobkyne malo v príčinnej súvislosti s postupom žalovaného dôjsť, ktorých ochrany sa mala v pôvodnom konaní žalobkyňa úspešne dovolať. V súvislosti s uvedenou námietkou žalovaného okresný súd upriamil pozornosť na znenie cit. poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorej predpokladom na to, aby si spotrebiteľ uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie je, aby si spotrebiteľ či už v postavení žalobcu alebo žalovaného v pôvodnom súdnom konaní úspešne uplatnil cit. „... porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi...“, t.j. bez prívlastku, žeby sa muselo jednať výhradne iba o predpisy „spotrebiteľské“, čo znamená, že sa nemusí jednať výlučne o dovolanie sa v pôvodnom konaní ochrany porušených iba „spotrebiteľských“ práv a povinností, ale o dovolanie sa porušenia akéhokoľvek zákonom stanoveného práva a povinnosti (dovolanie sa zákonnosti). Inými slovami povedané, porušením práva spotrebiteľa je uplatňovanie si dodávateľom voči nemu žalobou takého nároku resp. v takom jeho rozsahu, ktorý je „nezákonný“, t.j. v rozpore s akýmkoľvek zákonom. Ešte inými slovami povedané, podľa okresného súdu, v zmysle explicitného zákonného predpokladu vyjadreného v cit. poslednej vete § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je nevyhnutným, aby sa spotrebiteľ v pôvodnom súdnom konaní úspešne dovolal voči dodávateľovi ochrany proti akejkoľvek nezákonnosti, ktorej sa voči nemu dodávateľ dopustil a to aj v zmysle už zmienenej generálnejho výkladového pravidla pre úpravu práv a povinností v dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahoch, podľa ktorého „... pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa...“ (viď vyššie Najvyšší súd SR).

8. Keďže vecná námietka žalovaného sa týkala nie len charakteru práv a povinností, ochrany ktorých sa spotrebiteľ pre priznanie mu nároku na finančné zadosťučinenie musí v pôvodnom súdnom konaní úspešne dovolať, ale sa týkala aj charakteru subjektu voči ktorému sa takto v pôvodnom konaní úspešný spotrebiteľ môže tohto finančného zadosťučinenia domáhať, okresný súd prv, než by sa bol v interakcii na uvedené všeobecné závery zaoberal konkrétnymi okolnosťami danej veci, pristúpil najskôr k všeobecnému vyhodnoteniu aj tejto druhej časti námietky žalovaného. Podľa žalovaného totižto pasívna vecná legitímácia v spore o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi, by mala svedčať iba subjektu, ktorý so spotrebiteľom bezprostredne uzavrel úverovú zmluvu (v danom prípade by to mala byť A.), t.j. veriteľ, v súvislosti s uzavretím ktorej sa veriteľ dopustil nezákonnosti a porušil tak spotrebiteľské práva. Uvedená obranná argumentácia žalovaného podľa okresného súdu neobstoí, a to už aj len vzhľadom na vyššie uvedené závery kopírujúce explicitné znenie cit. poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého (opakujem) predpokladom na priznanie spotrebiteľovi finančného zadosťučinenia nie je len porušenie osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, ale akákoľvek nezákonnosť v postupe dodávateľa, na ktorého je (v porovnaní so spotrebiteľom) kladená vyššia miera zodpovednosti, keďže by mal postupovať s odbornou starostlivosťou a byť znalý účinnej právnej úpravy s vedomím dôsledkov jej porušenia, ale táto argumentácia, podľa okresného súdu, neobstoí ani v interakcii s taktiež explicitným znením ďalšej časti cit. poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorej subjektom voči ktorému sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia je subjekt, ktorý za porušenie zákona cit. „... zodpovedá“, t.j. nie len ten subjekt, ktorý sa nezákonnosti voči spotrebiteľovi bezprostredne dopustil, resp. ju „spôsobil“ (napr. nakoncipovaním textu úverovej zmluvy a pod.), tak ako to tvrdí žalovaný, ale zákon pojednáva o významovo širšom pojme a to, že takým subjektom je subjekt, ktorý za spotrebiteľovi spôsobenú nezákonnosť „zodpovedá.“ Vzhľadom na podstatu a právne dôsledky inštitútu cesie (postúpenie pohľadávky), v dôsledku ktorej sa nový veriteľ (postupník) stáva legitímny, nie len faktickým, ale aj právnym nástupcom pôvodného veriteľa, pretože vstupuje v plnej miere do práv a povinností pôvodného veriteľa, možno mať za to, že postupník vstupuje nie len do nárokov pôvodného veriteľa, ale vstupuje aj do jeho „zodpovednosti“, t.j. zodpovedá aj za konanie pôvodného veriteľa, zakladajúce jemu pôvodným veriteľom postúpený nárok. Uvedené je udržateľné aj v tom kontexte, že k „prijatiu“ pôvodným veriteľom (postupca) postupovanej pohľadávky, nie je a ani nemôže byť nový veriteľ (postupník) nútený, takže je v jeho (rozumej postupníka) záujme, keďže ako už bolo uvedené, nevstupuje len do práv, ale aj do povinností, aby sa pred postúpením mu pohľadávky s odbornou starostlivosťou a obozretnosťou oboznámil so zákonnosťou právneho základu jej vzniku, t.j. s úverovou spotrebiteľskou zmluvou na základe ktorej si následne v pôvodnom súdnom konaní ňou založený nárok voči spotrebiteľovi uplatňuje a navyše aj sám postupník (v danom prípade žalovaný), nie len postupca musí postupovať zákonne

aj pri cesii, t.j. musí mať vedomosť, aká pohľadávka a za akých podmienok mu môže/nemôže byť postúpená, tobôž ak sa jedná o spoločnosť profesionálne sa zaoberajúcu ich vymáhaním a túto svoju zodpovednosť postupník nemôže prenášať na ramená ani postupcu a už vôbec nie na ramená práva neznaleho spotrebiteľa. A teda, ak si v pôvodnom súdnom konaní postupník (v danom prípade žalovaný), v procesnom postavení žalobcu uplatnil voči spotrebiteľovi jemu postúpenú pohľadávku plynúcu buď z nezákonného právneho titulu (t.j. z vadnej resp. nezákonnej úverovej zmluvy) alebo si uplatňuje jemu nezákonne postúpenú pohľadávku, ktorú napriek tom ako postupník „prijal“, podľa okresného súdu, v zmysle uvedeného sa jedná o subjekt, ktorému svedčí status osoby za túto nezákonnosť „zodpovednej“, tak ako to predpokladá zákonodarca v cit. poslednej vete § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Inými slovami, ak či už pôvodný veriteľ (postupca) alebo postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená, bol v pôvodnom súdnom spore ním iniciovanom proti spotrebiteľovi, neúspešnou stranou z dôvodu zistenej nezákonnosti a to či už pri koncipovaní samotnej úverovej zmluvy alebo pri postupovaní pohľadávky z nej plynúcej, je podľa okresného súdu tento subjekt aj pasívne vecne legitimovaný v spore spotrebiteľa voči nemu o priznanie spotrebiteľovi primeraného finančného zadosťučinenia, ako satisfakcie za túto nezákonnosť, v dôsledku ktorej bol spotrebiteľ žalobcom „zatiehnutý“ do pôvodného súdneho sporu, v rámci ktorého bol nútený dovoľávať sa ochrany pred touto nezákonnosťou voči práva znalému žalobcovi (postupcovi alebo postupníkovi), ktorý napriek tomu, že už mal vedomosť, napr. z iných konaní v obdobných veciach, o tejto nezákonnosti, súdny spor vyvolal. Podľa okresného súdu, možnosť spotrebiteľa uplatniť si voči v pôvodnom súdnom konaní neúspešnému žalobcovi, ktorý je buď pôvodným veriteľom alebo je veriteľom z titulu postúpenia mu pohľadávky, nárok na primerané finančné zadosťučinenie, nemožno en bloc chápať ako bezhlavú ochranu spotrebiteľa spojenú so sankcionovaním dodávateľa za využitie jeho práva na súd v prípadoch, kedy dodávateľom alebo jeho právnym nástupcom spôsobovanú nezákonnosť voči spotrebiteľovi v iných obdobných veciach už opakovane právoplatne konštatoval súd tak, ako je tomu aj v tomto prípade, ale jedná sa skôr o realizáciu sankčnej funkcie finančného zadosťučinenia v prípadoch, kedy jeho výchovná či preventívna funkcia napriek iným obdobným veciam, zlyhala.

9. V danom prípade, pri úvahách o dôvodnosti priznania primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, okresný súd ustálil, že jeho priznanie žalobkyni (spotrebiteľke) voči žalovanému je nevyhnutné pre zavŕšenie ochrany žalobkyne ako spotrebiteľa, pričom okresný súd pri týchto svojich úvahách zohľadnil úspech žalobkyne (spotrebiteľky) v pôvodnom súdnom spore sp. zn. 2 C 220/2014 a najmä, že tento pôvodný súdny spor žalobca (v tomto konaní je to žalovaný, pozn.) voči spotrebiteľke inicioval napriek svojej vedomosti, z iných skutkovo a právne obdobných vecí, o nezákonnom postúpení mu ním žalovanej pohľadávky a to tak pre nepreukázanie realizovania výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj pre postúpenie nezosplatneného úveru nebankovému subjektu, pričom na tejto vedomosti žalobcu postavený pôvodný súdny spor bol spôsobilým negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry žalobkyne (spotrebiteľa) a potenciálne ohroziť jej sociálny i rodinný život.

10. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu, čo však neznamená svojvôľu pri jej určovaní, pretože pri jej stanovení je nutné zohľadniť rôzne kritériá, a to intenzitu zásahu do spotrebiteľských práv, časové trvanie závadného konania dodávateľa, jeho satisfakčnú, sankčnú a preventívnu funkciu. V danom prípade pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa žalobkyňa domáha v sume 300,- Eur, okresný súd nemohol vychádzať zo sumy, ktorej sa voči žalobkyni (spotrebiteľke) v pôvodnom súdnom konaní sp. zn. 2 C 220/2014 domáhal žalovaný (dodávateľ), pretože v tomto pôvodnom súdnom konaní nebola ešte vecne posúdená úverová zmluva z 24.11.2006, t.j. nebolo posúdené či táto obsahuje všetky zákonné náležitosti a teda či nárok žalobcu by bol v prípade jeho aktívnej vecnej legitímácie dôvodný ako celok alebo či by žalobca nemal v úmysle sa na úkor spotrebiteľa obohatiť (v prípade absencie zákonných náležitostí v úverovej zmluve) a vzhľadom na žalobný petit, okresný súd nebol na toto posúdenie oprávneným ani v tomto konaní, t.j. nebol oprávneným tento záver o splnení/nesplnení zákonných náležitostí v dotknutej úverovej zmluve prejedikovať v tomto konaní, ak sa navyše voči pôvodnému veriteľovi nejedná ani o res iudicata (vec už rozhodnutú). Okresný súd, preto pri určení primeranosti sumy finančného zadosťučinenia, vychádzal predovšetkým z jeho funkcie, ktorou je, ako už bolo uvedené, v okolnostiach tohto prípadu predovšetkým funkcia sankčná, t.j. cieľom finančného zadosťučinenia bude v tomto prípade žalovaného predovšetkým „pokarhať“ (potrestať), ale nie za to, že sa v pôvodnom súdnom konaní obrátil na súd žalobou voči spotrebiteľovi, ale za to, že tak učinil aj napriek jeho vedomosti z množstva iných skutkovo a právne obdobných jeho vecí, že „zatiehuje“ do sporu spotrebiteľa domáhajúc sa voči nemu nezákonne mu postúpenej pohľadávky a aj napriek tejto vedomosti svojimi opakovanými žalobami zneužíva právo na

súd neustálym uplatňovaním opakovaných a nedôvodných žalôb. Inými slovami, keďže v okolnostiach danej veci nebude finančné zadosťučinenie plniť ani tak funkciu preventívnu, ktorá vzhľadom na množstvo iných judikovaných obdobných vecí voči žalovanému evidentne zlyhala, ale bude plniť skôr funkciu satisfakčnú a tiež funkciu sankčnú, okresný súd považoval pre žalobkyňu, ktorá však nepoprela tvrdenie žalovaného, že doposiaľ si stále neplní svoj záväzok voči pôvodnému veriteľovi z dotknutej úverovej zmluvy za primeranú sumu finančného zadosťučinenia v sume 200,- Eur a to aj s ohľadom na závery samotnou žalobkyňou predloženej judikatúry v obdobných veciach, v zmysle ktorých bolo pre jedného spotrebiteľa primeraným zadosťučinenie v sume 100,- Eur (napr. pre troch 300,- Eur a pod.). Vo zvyšnej časti, prevyšujúcej priznaný nárok, okresný súd žalobu zamietol.

11. Pokiaľ ide o trovy konania. Žalobkyňa sa v predmetnom konaní domáhala zaplatenia sumy 300,- Eur, pričom úspech mala v časti o zaplatenie 200,- Eur, t.j. úspech mala v rozsahu 66,67 % a neúspech mala v rozsahu 33,33 %, pričom rozsahu úspechu žalobkyne korešponduje na druhej strane neúspech žalovaného a opačne. Vzhľadom na uvedené, tak okresný súd v konaní pomerne úspešnejšej žalobkyni priznal voči pomerne neúspešnejšiemu žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,34 % (66,67 % - 33,33 %).

12. Označený rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obe strany.

13. Žalobkyňa čo do III. výroku o trovách konania, súdu prvej inštancie vytykajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Podstata odvolacej argumentácie žalobkyne tkvie v názore, že jej mala byť priznaná plná náhrada trov konania, lebo rozhodnutie o výške priznaného nároku záviselo od úvahy súdu.

14. Žalovaný čo do I. vyhovujúceho výroku, súdu prvej inštancie vytykajúc nesprávny procesný postup majúci za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP). Žalovaný na prvom mieste poukazuje na skutočnosť, že jeho žaloba v základom konaní nebola zamietnutá pre neplatné postúpenie pohľadávky, ako to v tu napádanom rozhodnutí nesprávne konštatuje súd prvej inštancie bez toho, aby to vyplynulo z dokazovania, ale že jeho žaloba v základnom konaní bola zamietnutá pre nepreukázanie hodnoverného dôkazu o doručení výzvy jeho právneho predchodcu žalovanému a tým nepreukázanie naplnenia podmienok stanovené v ust. § 92 ods. 8 ZoB. Ďalej žalovaný má za to, že žalobkyňa nie je v súdnej veci osobou, ktorá úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva v základnom konaní na súde, lebo žaloba bola zamietnutá pre neunesenie dôkazného bremena a nie pre porušenie spotrebiteľského práva z jeho strany. Preto súd podľa názoru odvolateľa priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie výkladom contra legem. V neposlednom rade žalovaný opätovne namieta nedostatok svojej vecnej pasívnej legitímácie, s ktorou sa podľa jeho názoru súd prvej inštancie vôbec nevyporiadal, tu vychádzajúc z názoru, že jemu z postúpenia pohľadávky nevyplývali žiadne povinnosti a preto nemal ani aké práva žalobkyne porušiť. Inicovaním zakladeného konania, resp. ostatnými úkonmi spojenými s odkúpením pohľadávky odvolateľ nie len že neporušil žiadne spotrebiteľské práva žalobkyne, ale ani jej nespôsobil žiadnu ujmu, nakoľko jej boli nahradené všetky náklady spojené s týmto konaním. Podľa jeho názoru v tu súdnej veci sa žalobkyňa snaží svoje spotrebiteľské postavenie zneužiť a tak na jeho úkor získať neoprávnený majetkový prospech. Poukázal na rozhodnutia súdom podporujúcich jeho právne názory a navrhol rozsudok v ním napadnutej časti zmeniť a žalobu aj vo zvyšku zamietnuť, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne uplatnil trovy konania.

15. Protistrany k vzájomným odvolaniam stanovisko nezaujali.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho

pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok v ním napadnutej vyhovujúcej časti je vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP). Iná situácie je pri zo strany žalobkyne napadnutom výroku o trovách konanie, kde sú splnené podmienky pre jeho zmenu (§ 388 CSP).

17. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

18. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, s nesprávnymi skutkovými zisteniami a s nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

19. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

21. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným

kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

22. Nie je možné súhlasiť so žalovaným, že v konaní nebolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. K podmienke ohľadom úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti správne súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 21.04.2017, č. k. 2C/220/2014-126 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 1Co/41/2018-208 z 21.06.2018, v ktorom bolo konštatované, že žalobca (teraz žalovaný) nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v konaní, nakoľko nepreukázal doručenie výzvy v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

23. Vo vzťahu k námietke nedostatku pasívnej legitimácie treba uviesť, že v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 2C/220/2014 si žalobca (v tomto konaní žalovaný) uplatnil proti žalovanej (v tomto konaní žalobkyni) zaplatenie sumy 2 803,-Sk s prísl. Bez akýchkoľvek pochybností v tomto pôvodnom konaní vystupovala terajšia žalobkyňa ako spotrebiteľ. Ak teda žalovaný v pôvodnom konaní vyžadoval plnenie od spotrebiteľa, pričom k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, zo strany žalovaného ako obchodníka s pohľadávkami je toto konanie konaním v rozpore s odbornou starostlivosťou (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže pravidlá postúpenia pohľadávky poznať musí a rovnako to možno považovať za nekalo obchodnú prax (§ 8 ods. 1 písm. d/ zákona č. 250/2007 Z.z.). Nadobudnutie pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je spotrebiteľom je rizikom, že v súdnom konaní budú zmluvné podmienky, postupy veriteľov podrobené skúmaniu súdom a v prípade zistenia porušenia právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa budú voči zodpovednej osobe vyvedené následky a uložené sankcie predpokladané zákonom. Zároveň súdy už opakovane judikovali, že pasívne legitimovaným je aj právny nástupca dodávateľa. Nemožno sa preto stotožniť s odvolacou námietkou žalovaného, podľa ktorej, že si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobkyni pred súdom, a preto nemožno ho v žiadnom prípade považovať za osobu, ktorá by za porušenie spotrebiteľského práva žalobkyne zodpovedala.

24. Čo do úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento predpoklad je naplnený nie len vtedy ak si spotrebiteľ uplatnil porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

25. Možno uzavrieť, že žalovaný je v tomto konaní pasívne legitimovaný, keďže podaním žaloby proti žalobkyni v pôvodnom konaní došlo k porušeniu práv a povinností ustanovených v zákone č. 250/2007 Z. z. Žalovaný vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobkyne, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky (§ 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách).

26. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Podanou žalobou vo veci 2C/220/2014 Okresného súdu Bardejov sa žalobca (teraz žalovaný) domáhal zaplatenia sumy 2 803,-Eur s prísl. od žalovanej (teraz žalobkyni). Žalobkyňa taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v základom v konaní, v ktorom zotrval na dôvodnosti ním podanej žaloby, vyúsťujúceho až do podania odvolania v základom konaní, bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty, a to až do doby právoplatného ukončenia konania vo veci samej pred odvolacím súdom. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, ako už bolo vyššie uvedené, predpis neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť

finančného zadosťučinenia, ktorého výšku v súdnej veci správne súd prvej inštancie určil svojou, v rozhodnutí jednoznačne dostatočne identifikovanou úvahou.

27. K odvolacej námietke žalovaného o hrubom porušení práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a pre ktoré ju čiastočne zamietol. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

28. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej (výrok I.) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Na ďalšiu odvoláciu argumentáciu žalovaného, nespôsobilú už privodiť zmenu názoru odvolacieho súdu, nepovažoval odvolací súd reagovať špecifickou odpoveďou.

29. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie. Zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018, 12CoCsp/10/2021 a mnohé iné a Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926).

30. Súd prvej inštancie potom nesprávne aplikoval na predmetný prípad zásadu pomerného úspechu, pretože výška ním priznaného plnenia v prospech žalobkyne výlučne závisela od jeho úvahy a preto mal žalobkyňu priznať plnú náhradu, avšak iba z prisúdenej sumy. Z uvedeného dôvodu odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania (výrok III.) tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úplne úspešnej žalobkyňi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti úplne neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu (odvolanie žalobkyne bolo dôvodné, odvolanie žalovaného pre zmenu nie). O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

32. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.
Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).